Total No. of Questions : 3] [Total No. of Printed Pages : 2

Code No. : BFSD-09

स्नातकपरीक्षाः—२०१६

बि.ए.१ – विद्वन्मध्यमा -प्रथमवर्षः

शास्त्रम्– धर्मशास्त्रम्

भागः - २, पत्रिका - ३

विषयः - वीरमित्रोदयस्य परिभाषाप्रकाशः

दिनाङ्कः - 03-04-2016] [**गरिष्ठाङ्काः - १००**

समयः- 10.00 A.M. to 1.00 P.M.] [Max. Marks : 100

I. एकवाक्येन उत्तरं लिखत **10x 01 = 10**

१. दर्भलक्षणं किम् ?

२. कुशलक्षणं किम् ?

३. रत्निलक्षणं किम् ?

४. कुशाभावे तत्स्थाने किं ग्राह्यम् ?

५. मुसलः केन वृक्षेण कार्यः ?

६. पृषदाज्यस्वरूपं किम् ?

७. मधुरत्रयमिति किमुच्यते ।

८. त्रिसममिति किं स्मृतम् ?

९. किं नाम पञ्चामृतम् ?

१०. पञ्चभङ्गाः के ?

II. २५०पदैरुत्तरं लिखत (अष्टप्रश्नानाम्) **08 x 05 = 40**

१. 'होमद्रव्याणि घृतादीनि, तदभावे प्रतिविधयश्च' इति विषये प्रबन्धमारचयत ।

२. दर्भकुशादीनां स्वरूपम्, तदभावे प्रतिनिधिं चाधिकृत्य प्रबन्धमारचयत ।

३. होमसाधनानि स्रुवादीनि विवेचयत ।

४. 'समित्' विषये प्रबन्धमारचयत ।

५. कर्मयुक्तस्य कायिकवाचनिकमानसिकनियमान् प्रकाशयत ।

६. स्नानवस्त्रयोविषये नियमान् विलिखत ।

७. तीर्थतद्विनियोगयोर्निबन्धमारचयत ।

–अनुवर्तते

९. धर्मफलं विवेचयत ।

१०. नित्यकर्मणां फलाफलविवेकं सम्पादयत ।

III. ५०० पदैः दीर्घप्रबन्धमारचयत (पञ्चैव) **05x 10= 50**

१. ग्रन्थग्रन्थकर्त्रादिविषये यथाग्रन्थं लिखत ।

२. मनूक्तानि धर्ममूलानि यथाग्रन्थं विवृणुत ।

३. श्रुतिभागानां धर्मे प्रामाण्यं विवेचयत ।

४. पुराणान्यधिकृत्य प्रबन्धमारचयत ।

५. आगमानां प्रामाण्यं यथाग्रन्थं सम्पादयत ।

६. श्रुत्यादीनां विरोधे बलाबलं चिन्तयत ।

७. धर्मस्वरूपं लिखत ।

८. युगधर्मान् विवृणुत ।

—०—

Total No. of Questions : 3] [Total No. of Printed Pages : 2

Code No. : BFSD-10

स्नातकपरीक्षाः—२०१६

बि.ए.१ – विद्वन्मध्यमा -प्रथमवर्षः

शास्त्रम्– धर्मशास्त्रम्

भागः - २, पत्रिका -४

विषयः - याज्ञवल्क्यस्मृतिः आचाराध्यायः

दिनाङ्कः - 05-04-2016] [**गरिष्ठाङ्काः - १००**

समयः- 10.00 A.M. to 1.00 P.M.] [Max. Marks : 100

I. लघूत्तराणि लिखत **10x 01 = 10**

१. याज्ञवल्क्यस्मृतौ कति अध्यायाः सन्ति । तेषु के विषयाः प्रतिपादिताः ?

२. चतुर्दशविधास्थानानि कानि ?

३. धर्मप्रमाणानि कानि ?

४. कः नैष्ठिकब्रह्मचारी ?

५. अहिंसादीनि धर्मसाधनानि कानि ?

६. किं नाम श्राद्धम् ? तत्कति विधम् ?

७. राज्ञां प्रजापालने उपायाः के ?

८. आश्रमाः कति ? के ते ?

९. वेदाः कति ? के ते ?

१०. स्मृतीनां प्रामाण्यं कथं सिद्ध्यति ?

II. अष्टानामुत्तराणि लिखत **08 x 05 = 40**

१. 'सवर्णेभ्यः सवर्णासु जायन्ते हि सजातयः' -सप्रसङ्गं व्याख्यात ।

२. ब्राह्मणादिवर्णानां प्रधानं कर्म किमिति सङ्गृह्य विशदयत ।

३. स्नातकधर्मान् नियमांश्च विवृणुत ।

४. भक्ष्याभक्ष्यप्रकरणं सङ्क्षेपेण अनुवदत ।

५. एकोद्दिष्टं सपिण्डीकरणञ्च यथाग्रन्थं लिखत ।

६. गणपतिकल्पस्य सारं लिखत ।

७. ग्रहशान्तिप्रकरणं ग्रन्थोक्तदिशा विशदयत ।

–अनुवर्तते

८. ‘उपायाः साम दानं च भेदो दण्डस्तथैव च’ -सप्रकरणं व्याख्यात ।

९. उपाकर्मोत्सर्जनयोः विषये लघुटिप्पणीं लिखत ।

१०. आचाराध्यायविषये लघुटिप्पणीं लिखत ।

III. पश्चानां प्रबन्धात्मकमुत्तराणि लिखत । 05x 10= 50

१. उपनयनकालं विमृश्य ब्रह्मचारिधर्मान् विवृणुत ।

२. विवाहप्रकरणं सङ्क्षेपेण विवृणुत ।

३. गृह्यधर्मान् सङ्गृह्य लिखत ।

४. द्रव्यशुद्धिविषये यथाग्रन्थं लघुटिप्पणीं रचयत ।

५. श्राद्धप्रकरणं सङ्क्षेपेण अनुवदत ।

६. राजधर्मान् सङ्क्षेपेण लिखत ।

७. राज्याङ्गानि विषयीकृत्य लघुटिप्पणीं लिखत ।

८. दानप्रकरणं सङ्क्षेपेण विवृणुत ।

—०—

Total No. of Questions : 3] [Total No. of Printed Pages : 2

Code No. : BSSD-09

स्नातकपरीक्षाः—२०१६

बि.ए.२ – विद्वन्मध्यमा -द्वितीयवर्षः

शास्त्रम्– धर्मशास्त्रम्

भागः - २, पत्रिका - ३

विषयः - आपस्तम्बधर्मसूत्रम्-प्रथमः प्रश्नः

दिनाङ्कः - 03-04-2016] [**गरिष्ठाङ्काः - १००**

समयः- 02.30.P.M.to 5.30 P.M.] [Max. Marks : 100

I. लघूत्तराणि लिखत **10x 01 = 10**

१. गृहमेधशब्दार्थः कः ?

२. ब्रह्मचारिशब्दार्थः कः ?

३. सर्ववर्णसम्मतमजिनं किम् ?

४. राजन्यस्य भिक्षायाचनं कथम् ?

५. आश्रमाः कति ? के ते ?

६. वेदाध्ययनबोधकं विधिवाक्यं किम् ?

७. क्षत्रियस्य कुशलप्रश्नकरणपदं किम् ?

८. वर्णाः कति ? के ते ?

९. धर्मसूत्रे विमृष्टः विषयः कः ?

१०. स्नातकः कति विधः ? प्रदर्शयत ।

II. अष्टानामुत्तराणि लिखत **08 x 05 = 40**

१. 'उपनयनं विद्यार्थस्य श्रुतितः संस्कारः' -सूत्रं सप्रकरणं व्याख्यात ।

२. वेदाध्ययनस्य फलं सङ्गृह्य लिखत ।

३. गुरुसन्निधौ शिष्टाचारनियमान् ग्रन्थोक्तदिशा विवृणुत ।

४. 'समातृको मात्रे दद्यात्' -सूत्रमिदं यथाप्रकरणं व्याख्यात ।

५. महायज्ञान् विवृणुत ।

६. कदा यज्ञोपवीती स्यादिति सूत्रोक्तान् विवृणुत ।

७. आचमननिमित्तनियमादिकं सङ्क्षेपेण प्रतिपादयत ।

–अनुवर्तते

८. क्षत्रियादीनां हनने किं दानमिति सङ्गृह्य लिखत ।

९. गुरुहत्यायाः प्रायश्चित्तं विवृणुत ।

१०. स्नातकव्रतानि सङ्क्षेपेण विवृणुत ।

III. पञ्चानां प्रबन्धात्मकमुत्तराणि लिखत । **05x 10= 50**

१. 'धर्मज्ञसमयः प्रमाणम्'-सूत्रमिदं सप्रसङ्गं व्याख्यात ।

२. ब्रह्मचारिधर्मान् सङ्गृह्य लिखत ।

३. 'नियमेषु तपश्शब्दः'- सूत्रार्थं सप्रकरणं व्याख्यात ।

४. अनध्ययननिमित्तानि सङ्गृह्य विवृणुत ।

५. गुरुवृद्धश्रोत्रियादिज्येष्ठानामभिवादनक्रमं विवृणुत ।

६. अभक्ष्यम् अपेयश्च किं कदा इत्यादिविषये लघुटिप्पणीं लिखत ।

७. धर्माचरणस्य प्रयोजनं प्रदर्श्य पतनीयकर्माणि अशुचिकर्माणि ग्रन्थोक्तदिशा विमृश्य विवृणुत ।

८. आत्मज्ञानस्य महत्त्वं तत्फलं च ग्रन्थोक्तदिशा विशदयत ।

—०—

Total No. of Questions : 3] [Total No. of Printed Pages : 1

Code No. : BSSD-10

स्नातकपरीक्षाः–२०१६

बि.ए.२ – विद्वन्मध्यमा -द्वितीयवर्षः

शास्त्रम्– धर्मशास्त्रम्

भागः -२ , पत्रिका -४

विषयः - याज्ञवल्क्यस्मृतिः (व्यवहाराध्यायः)

दिनाङ्कः - 05-04-2016] [**गरिष्ठाङ्काः** - १००

समयः- 02.30.P.M.to 5.30 P.M.] [Max. Marks : 100

I. रिक्तस्थानानि पूरयत । **10x 01 = 10**

१. नृपः व्यवहारान्..........शास्त्रानुसारेण पश्येत् ।

२. श्रुतार्थस्योत्तरं लेख्यं.......................।

३. अभियोगमनिस्तीर्य............................।

४. उभयोः.............ग्राह्यः समर्थः कायनिर्णये ।

५. स्मृत्योर्विरोधे त्न्यायस्तु बलवान्..............।

६. अर्थशास्त्रात्तु बलवत्...........इति स्थितिः ।

७. सर्वेष्वर्थविवादेषु बलवती...............।

८. आधौ प्रति ग्रहे क्रीते............तु बलवत्तरा ।

९................विना पूर्वक्रमागतात् ।

१०. आगमेऽपि बलं चैव.................।

II. २५० पदैः लघुप्रबन्धात्मकमुत्तरं सम्पादयत । (अष्टानामेव) **08 x 05 = 40**

१. सभ्याः २. व्यवहारपदम् ३. असाधारणव्यवहारमातृका

४. वृद्धिः ५. प्रातिभाव्यम् ६. उपनिधिः

७. साक्षी ८. लेख्यम् ९. तुलादिव्यम् १०. अग्निदिव्यम्

III. ५००पदैः दीर्घप्रबन्धात्मकं पञ्चप्रश्नानामुत्तरं सम्पदायत **05x 10= 50**

१. विषदिव्यम् २. संसृष्टिदायविभागः ३. सीमाविवादः

४. स्वामिपालविवादः ५. दत्ताप्रदानिकव्यवहारः ६. वाक्पारुष्यम्

७. दण्डपारुष्यम् ८. साहसम्

Total No. of Questions : 4] [Total No. of Printed Pages : 2

Code No. : MR-19

स्नातकपरीक्षाः—२०१६

बि.ए.३ — विद्वन्मध्यमा -तृतीयवर्षः

शास्त्रम्— धर्मशास्त्रम्

भागः - १, पत्रिका -१

विषयः - वीरमित्रोदयस्य परिभाषाप्रकाशः

दिनाङ्कः - 29-03-2016] [**गरिष्ठाङ्काः** - १००

समयः- 10.00 A.M. to 1.00 P.M.] [Max. Marks : 100

I. रिक्तस्थानानि पूरयत । **01x 10 = 10**

१. पाणिग्रहणादधि.........................।

२. ततः परिवृत्तौ कर्मफलशेषेण जातिं रूपं वर्णं ....।

३. अधिकमहरहः................................।

४. तेषां मन्त्राणामुपयोगे द्वादशाहमधः शय्या...............।

५. औपासनं पचने वा षड्भिराद्यैः प्रतिमन्त्रं...........।

६. ब्राह्मणायाधीयानायन्नचासनमुदकमिति...............।

७. अग्निरिवज्वलत्.................................।

८. उपेतः स्त्रीणामनुपेतस्य चोच्छिष्टं.....................।

९. अधर्मचर्यया पूर्वो वर्णो जघन्यं.....................।

१०. तत्र पितरो देवता ब्राह्मणास्तु........................।

II. सूत्राणि ससन्दर्भं विवृणुत । **02x 05 = 10**

१. यच्चैनयोः प्रियं स्यातत्तदेतस्मिन्नहनि भुञ्जीयाताम् ।

२. ऋतौ च सन्निपातो दारेणानुव्रतम् ।

३. तयोर्नाना परिषेचनं धर्मभेदात् ।

४. स्वधर्मयुक्तं कुटुम्बिनमभ्यागच्छति धर्मपुरस्सारो नान्यप्रयोजनः सोऽतिथिर्भवति ।

५. स एष प्राजापत्यः कुटुम्बिनो यज्ञो नित्यप्रततः ।

–अनुवर्तते

III. २५० पदैः लघुप्रबन्धमारचयत (पञ्चैव) **08x 05= 40**

१. वैश्वदेवे अन्नसंस्कर्तारः तद्धर्माश्च ।

२. अतिथिपूजाक्रमः ।

३. विवाहः

४. दायभागः

५. अपरपक्षश्राद्धम्

६. श्राद्धे द्रव्यविशेषेण फलविशेषः

७. श्राद्धे पङ्क्तिपावनाः पङ्क्तिदूषकाश्च

८. नित्यश्राद्धधर्माः

VI. ४०० पदैः दीर्घप्रबन्धमारचयत (चतुर्णामेव) **10x 04= 40**

१. आचार्यागमने समावृत्तस्य धर्माः ।

२. बलिधर्माः

३. गृहमेधिनोर्व्रतम्

४. वानप्रस्थधर्माः

५. परिव्राजकधर्माः

६. राजधर्माः

—०—

Total No. of Questions : 3] [Total No. of Printed Pages : 2

Code No. : MR-20

स्नातकपरीक्षा:—२०१६

बि.ए.३ – विद्वन्मध्यमा -तृतीयवर्ष:

शास्त्रम्– धर्मशास्त्रम्

भाग: -१ , पत्रिका -२

विषय: - याज्ञवल्क्यस्मृति:-प्रायश्चित्ताध्याय:

दिनाङ्क: - 31-03-2016] [**गरिष्ठाङ्का: - १००**

समय:- 10.00 A.M. to 1.00 P.M.] [Max. Marks : 100

I. एकवाक्येनोत्तरं लिखत **01x 10 = 10**

१. ऊनद्विवर्षशवं किं कुर्यात् ?

२. के उदकदानं न कुर्यु: ?

३. के न आशौचोदकभाजना: ।

४. नृपगोविप्रैर्हतानामाशौचकाल: क: ?

५. अन्तराजन्ममरणे शौचकाल: क: ?

६. गर्भस्रावे आशौचकाल: क: ?

७. प्रोषिताशौचकाल: क: ?

८. अदत्तकन्यामरणे कतिदिनमशौचम् ?

९. ब्रह्महा पुनर्जन्मनि कां योनिमृच्छति ?

१०. अन्नहर्ता कर्मविपाकेन पुनर्जन्मनि कं रोगमाप्नोति ?

II. २५०पदात्मकं लघुप्रबन्धरूपोत्तरं लिखत (अष्टप्रश्नानामेव) **08x 05 = 40**

१. कर्मविपाक:

२. चान्द्रायणम्

३. प्राजापत्यकृच्छ्रम्

४. सान्तपनव्रतम्

५. स्तेयगुरुतल्पगमनयो: रहस्यप्रायश्चित्तम्

६. ब्रह्महत्याया: रहस्यप्रायश्चित्तम्

–अनुवर्तते

७. अवकीर्णिप्रायश्चित्तम्

८. स्त्रीवधप्रायश्चित्तम्

९. गोवधप्रायश्चित्तम्

१०. प्रेतोदकदानम्

III. ४०० पदैः दीर्घप्रबन्धरूपोत्तरं लिखत । (पञ्चानामेव) **05x 10= 50**

१. कृतोदकान् स्नातान् इतिहासैरपवधेत् इत्युक्तम्, तत्स्वरूपं प्रकाशयत ।

२. अशौचिनां नियमविशेषाः के विवृणुत ।

३. आपद्धर्माः

४. वानप्रस्थधर्माः

५. यतिधर्माः

६. महापातकिनः

७. ब्रह्महतननप्रायश्चित्तम्

८. सुरापानप्रायश्चित्तम्

—०—

Total No. of Questions : 3] [Total No. of Printed Pages : 2

Code No. : MR-21

स्नातकपरीक्षा:—२०१६

बि.ए.३ – विद्वन्मध्यमा -तृतीयवर्षः

शास्त्रम्– धर्मशास्त्रम्

भागः - , पत्रिका -३

विषयः - जैमिनीयन्यायमालाविस्तरः-५-६अध्यायौ

दिनाङ्कः - 02-04-2016] [**गरिष्ठाङ्कः - १००**

समयः- 10.00 A.M. to 1.00 P.M.] [Max. Marks : 100

I. लघुत्तराणि लिखत **01x 10 = 10**

१. पञ्चमाध्याये प्रतिपादितः विषयः कः ?

२. क्रमबोधकप्रमाणानि कानि ?

३. प्रयाजाः कति ? के ते ?

४. सोमयागस्य फलं किम् ? तद्बोधकं वाक्यं किम् ?

५. वैदिककर्मणि स्त्रीणामधिकारः अस्ति न वा ? कथम् ?

६. नित्याग्निहोत्रस्य विधायकं वाक्यं किम् ?

७. भावना कति विधा । लिखत ।

८. धर्मलक्षणबोधकं सूत्रं किम् ? तत्र चोदनाशब्दार्थः कः ?

९. षष्ठाध्याये प्रतिपादितः विषयः कः ?

१०. जैमिनीयन्यायमालाविस्तरे कति अध्यायाः सन्ति ? तस्य कर्ता कः ?

II. अष्टौ प्रश्नाः समाधेया **08x 05 = 40**

१. पाठक्रमात् क्रमः कुत्र स्वीक्रियते ? विवृणुत ।

२. मुष्टिकपालादीनां समुदायानुसमयं पूर्वपक्षसिद्धान्ताभ्यां विवृणुत ।

३. सामिधेनीषु आगन्तूनामन्तेनिवेशाधिकरणं विशदयत ।

४. पाठक्रमापेक्षया श्रुत्यर्थयोः बलवत्त्वं यथाग्रन्थं विवृणुत ।

५. यागे दम्पत्योः सहाधिकारं ग्रन्थोक्तदिशा विवृणुत ।

६. निर्धनानाम् अङ्गहीनानां च यागे अधिकारः अस्ति उत न ? विमृश्य लिखत ।

–अनुवर्तते

७. निषादस्थपत्यधिकरणम् आरचयत ।

८. द्रव्यापचारे प्रतिनिधिना समापनं प्रतिपाद्य कस्य प्रतिनिधिः अस्ति कस्य नास्तीति ग्रन्थोक्तदिशा सङ्गृह्य लिखत ।

९. अवत्तहविर्नाशे पुनरवदानार्थं प्रतिनिधिः स्वीकर्तव्य उत न ? स्विष्टकृदर्थावत्तनाशे पुनरश्वदानमस्ति न वेति च विमृश्य लिखत ।

१०. दर्शपूर्णमासयागे कति प्रधानयागाः सन्ति ? तस्य फलं किम् ? कदा अनुष्ठानमित्यादिविषयिणीं लघुटिप्पणीं लिखत ।

III. पश्नानामुत्तराणि लिखत 05x 10= 50

१. नारिष्ठॉहोमस्य उपहोमपूर्वताधिकरणं विरचयत ।

२. क्रमबोधकप्रमाणविषये लघुप्रबन्धमेकं रचयत ।

३. अशक्तानां स्त्रीणाश्च वैदकिकर्मणि कथमधिकारः इति ग्रन्थोक्तदिशा विवृणुत ।

४. प्रतिषिद्धकर्मानुष्ठाने अनिष्टापत्तिबोधकं कलञ्जन्यायं यथाग्रन्थं विमृश्य लिखत ।

५. नित्ये कर्मणि यथाशक्त्यानुष्ठानं प्रतिपाद्य अङ्गवैकल्ये काम्यस्य निष्फलत्वं यथाग्रन्थं वर्णयत ।

६. अभ्युदयेष्ट्यधिकरणं विमृश्य लिखत ।

७. षष्ठाध्यायसारं सङ्गृह्य लिखत ।

८. विश्वजिद्यागविषये लघुप्रबन्धमेकं लिखत ।

—०—

Total No. of Questions : 3] [Total No. of Printed Pages : 2

Code No. : MR-22

स्नातकपरीक्षाः–२०१६

बि.ए.३ – विद्वन्मध्यमा -तृतीयवर्षः

शास्त्रम्– धर्मशास्त्रम्

भागः - १, पत्रिका -४

विषयः - बोधायनीयगृह्यसूत्रम्

दिनाङ्कः - 04-04-2016] [**गरिष्ठाङ्काः** - १००

समयः- 10.00 A.M. to 1.00 P.M.] [Max. Marks : 100

I. अष्टानामुत्तराणि लिखत **08x 05 = 40**

१. अग्निमुखप्रयोगक्रमं सङ्क्षेपेण सङ्गृह्णीत ।

२. पुंसवनकालं स्वरूपं च विवृणुत ।

३. जातकर्मप्रकरणं व्याख्यात ।

४. समावर्तनं व्याख्यात ।

५. पञ्चमहायज्ञान् सप्रसङ्गं व्याख्यात ।

६. उपाकर्मप्रकरणं व्याख्यात ।

७. वास्तुशमनं कथमिति ग्रन्थोक्तदिशा विवृणुत ।

८. उत्सर्जनप्रयोगं विवृणुत ।

९. गर्भाधानादीनां पाकयज्ञानां च प्रायश्चित्तं विमृश्य लिखत ।

१०. विष्णुबलेः विशेषं कालादिकञ्च सङ्गृह्य लिखत ।

II. लघूत्तराणि लिखत **10x 01 = 10**

१. सप्त पाकयज्ञसंस्थाः के ?

२. बोधायनानुसारेण विवाहस्य मासः कः ?

३. लाजहोमे विहितः मन्त्रः कः ?

४. कः श्रोत्रियः ?

५. उपनिष्क्रमणस्य कालः कः ?

६. अन्नप्राशनं कदा कर्तव्यम् ?

–अनुवर्तते

७. आश्रमाः कति ? के ते ?

८. अद्भुतशान्तिनिमित्तं किम् ?

९. क्षत्रियस्य उपनयने कियत्पर्यन्तं अवकाशो भवति ?

१०. जातकर्मसंस्कारः कदा कर्तव्यः ? तस्य फलं किम् ?

III. पञ्चानामुत्तराणि लिखत 05x 10= 50

१. विवाहप्रकरणं यथाग्रन्थं विमृश्य लिखत ।

२. सीमन्तोन्नयनं व्याख्यात ।

३. चूडाकर्मसंस्कारं विवृणुत ।

४. उपनयनप्रकरणं व्याख्यात ।

५. होतृक्रियादिव्रतान्यधिकृत्य लघुटिप्पणीं लिखत ।

६. आयुष्यचरुहोमः कदा किमर्थं कथं कर्तव्यमिति विमृश्य विवृणुत ।

७. सप्तपाकयज्ञानां प्रायश्चित्तानि सङ्गृह्य टिप्पणीं लिखत ।

८. बोधायनगृह्यसूत्रविषये लघुप्रबन्धमेकं लिखत ।

—०—

Total No. of Questions : 4] [Total No. of Printed Pages : 2

Code No. : MFSD-16

स्नातकोत्तरपरीक्षा:—२०१६

एम्.ए.१ – विद्वदुत्तमा -प्रथमवर्षः

शास्त्रम्– धर्मशास्त्रम्

भागः - , पत्रिका -

विषयः - निर्णयसिन्धुः

दिनाङ्कः - 28-03-2016] [**गरिष्ठाङ्कः** - ८०

समयः- 10.00 A.M. to 1.00 P.M.] [Max. Marks : 80

I. एकवाक्येनोत्तरं सम्पादयत **01x10= 10**

१. चान्द्रसंवत्सराः कति ?

२. चतुर्विधमासाः के ?

३. अधिकमासागमनकालः कः ?

४. एकभक्तकालः कः ?

५. नक्तकालः कः ?

६. इष्टिः कस्यां तिथौ कार्या ?

७. कदा सर्वा नद्यो रजस्वलाः ?

८. कदा भवति मत्स्यजयन्ती ?

९. परशुरामजयन्तीकालः कः ?

१०. नृसिंहजयन्तीकालः कः ?

II. वाक्यद्वयेनोत्तरं लिखत **02x05 = 10**

१. युग्मवाक्यं लिखत ।

२. महाद्वादशीनां नामानि लिखत ।

३. दशहरास्वरूपं लिखत ।

४. चातुर्मास्ये मासविशेषे व्रतविवेषः कः ?

५. ब्रह्मपुराणोक्ता महानद्यः काः ?

–अनुवर्तते

III. २५०पदैः प्रबन्धमारचयत (पञ्चानामेव) **06x05 = 30**

१. पवित्रारोपणम्

२. दूर्वाष्टमी

३. नवरात्रारम्भनिर्णयः

४. कार्तिकस्नानम्

५. चम्पाषष्ठी

६. माघस्नानम्

७. मलमासकार्याणि

८. नक्तनिर्णयः

९. सूतकादौ व्रतनिर्णयः

१०. इष्टिकालः

IV. ७५०पदैः प्रबन्धमारचयत द्वयोरेव । **15x02= 30**

१. एकादशीनिर्णयः

२. महालयनिर्णयः

३. जन्माष्टमीनिर्णयः

४. शिवरात्रिनिर्णयः

—०—

Total No. of Questions : 4]　　　　[Total No. of Printed Pages : 2

Code No. : MFSD-17

स्नातकोत्तरपरीक्षा:—२०१६

एम्.ए.१ — विद्वदुत्तमा -प्रथमवर्षः

शास्त्रम्— धर्मशास्त्रम्

भागः -१ , पत्रिका -२

विषयः - मनुस्मृतिः

दिनाङ्कः - 29-03-2016]　　　　[**गरिष्ठाङ्कः - ८०**

समयः- 10.00 A.M. to 1.00 P.M.]　　　　[Max. Marks : 80

I. एकवाक्येनोत्तर सम्पादयत　　　　**01x10= 10**

१. नारायणपदनिर्वचनं किम् ?

२. ब्रह्मा तदण्डशकलाभ्यां किं निर्ममे ?

३. स्वयम्भूः अग्निवायुरविभ्यः किं दुदोह ?

४. प्रभुः स्वदेहं द्विधा विभज्य तस्यां किमसृजत् ?

५. ब्रह्मा प्रजाः सिसृक्षुः आदौ कति महर्षीनसृजत् ?

६. पितृमाने अहोरात्रपरिमाणं किम् ?

७. देवयाने अहोरात्रविभागः कथम् ?

८. ब्रह्माण्डपरिमाणं किम् ?

९. युगानां नामानि कति ?

१०. भूतानां श्रेष्ठाः के ?

II. वाक्यद्वयेनोत्तरं लिखत　　　　**02x05 = 10**

१. धर्मस्वरूपं लिखत ।

२. धर्ममूलानि कानि ?

३. सदाचारः कः ? ब्रह्मावर्तदेशः कः ?

४. ब्रह्मर्षिदेशः मध्यदेशश्च कः ?

५. आर्यावर्तयज्ञियदेशौ कौ ?

—अनुवर्तते

III. लघुटिप्पणीर्लिखत (पञ्चानामेव) 06x05 = 30

१.उपनयनम्

२. आचमनम्

३. अष्टविधविवाहस्वरूपम्

४. अभिवादनप्रत्यभिवादनधर्माः

५. पञ्चमहायज्ञाः

६. श्राद्धे भोज्याः

७. श्राद्धे भोजननियमाः

८. कालकृतानध्यायाः

९. देशकृतानध्यायाः

१०. अभोज्यान्नाः

IV. दीर्घप्रबन्धमारचयत द्वयोरेव । 15x02= 30

१. ब्रह्मचारिधर्माः

२. गृहस्थधर्माः

३. सृष्टिक्रमः

४. सन्न्यासधर्माः

—०—

Total No. of Questions : 4] [Total No. of Printed Pages : 2

Code No. : MFSD-18

स्नातकोत्तरपरीक्षाः–२०१६

एम्.ए.१ – विद्वदुत्तमा -प्रथमवर्षः

शास्त्रम्– धर्मशास्त्रम्

भागः -१ , पत्रिका -३

विषयः - कालमाधवीयम् सप्तमीनिर्णयान्तम्

दिनाङ्कः - 30-03-2016] [**गरिष्ठाङ्कः** - ८०

समयः- 10.00 A.M. to 1.00 P.M.] [Max. Marks : 80

I. लघूत्तराणि लिखत **01x10= 10**

१. कालशब्दार्थः कः ?

२. सावनसंवत्सरस्वरूपं किम् ? तस्य कुत्र उपयोगः ?

३. ऋतुशब्दार्थः कः ? कति ऋतवः ?

४. मलमासे कस्य काम्यकर्मणः निषेधो नास्ति ?

५. ग्रहणनिमित्तकं स्नानं किं नित्यं नैमित्तिकमुत काम्यम् ?

६. पक्षशब्दार्थः कः ?

७. किं नाम युग्मवाक्यम् ?

८. किं नाम एकभक्तं नक्तञ्च ?

९. पित्र्यं कति विधम् ? किं तत् ?

१०. उपवासस्य कर्मकालः कः ?

II. लघूत्तराणि लिखत **02x05 = 10**

१. औदुम्बरीवेष्टनस्मृतिः का ? तस्याः अर्थः कः ?

२. संवत्सरशब्दार्थः कः ? स कति विधः ?

३. किं नाम अयनम् ? निर्दिशत ।

४. मासशब्दार्थः कः ? कति मासाः ? के ते ?

५. मलमासो नाम कः ? स कति विधः ?

–अनुवर्तते

III. षण्णामुत्तराणि लिखत **05x06 = 30**

१. संवत्सरस्वरूपं तद्भेदांश्च विवृणुत ।

२. ऋतुनिर्णयं ग्रन्थोक्तदिशा विवृणुत ।

३. मासनिर्णयं सङ्क्षेपेण अनुवदत ।

४. मलमासे वर्ज्यमवर्ज्यं च सङ्गृह्य लिखत ।

५. एकभक्तनक्तायाचितविषयं विमृश्य विवृणुत ।

६. पार्वणश्राद्धस्वरूपं ग्रन्थोक्तदिशा विमृश्य लिखत ।

७. 'चतुर्थी गणनाथस्य मातृविद्धा प्रशस्यते'-सप्रकरणं व्याख्यात ।

८. षष्ठीतिथेः निर्णयं सङ्गृह्य लिखत ।

९. तृतीयातिथिनिर्णयं सङ्क्षेपेण लिखत ।

१०. द्वितीयातिथिनिर्णययुक्तीः विमृश्य लिखत ।

IV. द्वयोः प्रबन्धात्मकमुत्तरं लिखत **02x15= 30**

१. 'अथ जन्यकालं निरूपयामः'- प्रघट्टकमिमं यथाग्रन्थं विवृणुत ।

२. कालसामान्यमुद्दिश्य लघुप्रबन्धमेकं लिखत ।

३. मलमासस्वरूपं विमृश्य लिखत ।

५. तिथिनिर्णयं विमृश्य लिखत ।

—०—

Total No. of Questions : 4] [Total No. of Printed Pages : 2

Code No. : MFSD-19

स्नातकोत्तरपरीक्षाः–२०१६

एम्.ए.१ – विद्वदुत्तमा -प्रथमवर्षः

शास्त्रम्– धर्मशास्त्रम्

भागः -१ , पत्रिका -४

विषयः - व्यवहारमयूखः-दायभागः

दिनाङ्कः - 31-03-2016] [**गरिष्ठाङ्कः - ८०**

समयः- 10.00 A.M. to 1.00 P.M.] [Max. Marks : 80

I. लघूत्तराणि लिखत **01x10= 10**

१. स्वत्वशब्दार्थः कः ?

२. दायशब्दार्थः कः ?

३. दायः कति विधः ? लिखत ।

४. दायभागे ज्येष्ठस्य अंशः कति विक्षः ?

५. संसृष्टशब्दार्थः कः ?

६. किं नाम विद्याधनम् ?

७. वनस्थस्य धनस्य अधिकारी कः भवति ?

८. पतितस्य दायविभागः कथम् ?

९. स्त्रीधनाधिकारिणः के भवन्ति ?

१०. संसृष्टिधनहणाधिकारिणः के ?

II. लघूत्तराणि लिखत **02x05 = 10**

१. रिक्थशब्दार्थः कः ?

२. दायभागशब्दार्थः कः ?

३. दशकः कति विधः ? प्रदर्शयत ।

४. विभक्तस्य अपुत्रस्य धने के अधिकारिणः ?

५. किं नाम स्त्रीधनम् ? कानि तानि ?

–अनुवर्तते

III. षण्णामुत्तराणि लिखत 05x06 = 30

१. दायविभागकालः कः ? विमृश्य लिखत ।

२. दायविभागे अंशभेदं यथाग्रन्थं विमृश्य लिखत ।

३. द्वादशविधपुत्राः के ? तत्स्वरूपं विशदयत ।

४. पुत्रप्रतिग्रहप्रकारं यथाग्रन्थं विमृश्य लिखत ।

५. दत्तकद्वैविध्यं सप्रकरणं विवृणुत ।

६. अविभाज्यं धनं किम् ? विवृणुत ।

७. विभक्तस्य धनस्य अधिकारिणः के भवन्ति ? क्रमशः लिखत ।

८. स्त्रीधनविषये लघुटिप्पणीं लिखत ।

९. अनंशाः के ? विवृणुत ।

१०. स्त्रीधनाधिकारिणः के भवन्ति इति विषये यथाक्रमं विशदयत ।

IV. द्वयोः प्रबन्धात्मकमुत्तरं लिखत 02x15= 30

१. दायादिनिर्णयोपयोगिस्वत्वं यथाग्रन्थं विमृश्य लिखत ।

२. दायविषये लघुटिप्पणीमारचयत ।

३. दत्तकप्रकरणं ग्रन्थोक्तदिशा विवृणुत ।

४. संसृष्टिनिर्णयं यथाग्रन्थं सङ्गृह्य लिखत ।

—०—

Total No. of Questions : 4] [Total No. of Printed Pages : 2

Code No. : MFSDG-20

स्नातकोत्तरपरीक्षाः–२०१६

एम्.ए.१ – विद्वदुत्तमा -प्रथमवर्षः

शास्त्रम्– धर्मशास्त्रम्

भागः -२ , पत्रिका -५

विषयः - स्वशास्त्रेतिहासः

दिनाङ्कः - 01-04-2016] [**गरिष्ठाङ्काः** - ८०

समयः- 10.00 A.M. to 1.00 P.M.] [Max. Marks : 80

I. एकवाक्येनोत्तरं लिखत **01x10= 10**

१. व्यवहारपदानि कति ?

२. गौतमस्य कालः कः ?

३. बोधायनधर्मसूत्रे कति प्रश्नाः सन्ति ?

४. आपस्तम्बधर्मसूत्रे कति प्रश्नाः सन्ति ?

५. नारदस्मृतौ कति अध्यायाः सन्ति ?

६. विश्वरूपस्य याज्ञवल्क्यस्मृतिव्याख्यायाः नाम किम् ?

७. याज्ञवल्क्यस्मृतेः विज्ञानेश्वरव्याख्यायाः नाम किम् ?

८. जीमूतवाहनस्य कृतिः का ?

९. देवण्णभट्टस्य कृतिः का ?

१०. आश्वलायनगृह्यसूत्रस्य हरदत्तकृतवृत्तेर्नाम किम् ?

II. वाक्यद्वयेनोत्तरं लिखत **02x05 = 10**

१. वंगसम्प्रदायप्रमुखाः के ?

२. नागोजिभट्टस्य कृतयः के ?

३. भगवन्तभास्करे विद्यमानानां मयूखानां नामानि कानि ?

४. माधवाचार्यकृतकालानिर्णये विद्यमानानां प्रकरणानां नामानि लिखत ।

५. स्मृतिरत्नाकरग्रन्थस्य सप्तविभागनां नामानि लिखत ।

–अनुवर्तते

III. २५०पदैः निबन्धमारचयत पञ्चानामेव **06x05 = 30**

१. मनुस्मृतिः

२. विश्वरूपः

३. विज्ञानेश्वरः

४. देवण्णभट्टः

५. चण्डेश्वरः

६. रघुनन्दनः

७. नारायणभट्टः

८. हेमाद्रिः

९. कमलाकरः

१०. माधवाचार्यः

IV. ७५०पदैः निबन्धं लिखत द्वयोरेव **02x15= 30**

१. बोधायनधर्मसूत्रम्

२. स्मृतयः

३. व्यवहारः

४. संस्काराः

—०—

Total No. of Questions : 4] [Total No. of Printed Pages : 2

Code No. : MSSD-16

स्नातकोत्तरपरीक्षाः–२०१६

एम्.ए.२ – विद्वदुत्तमा -द्वितीयवर्षः

शास्त्रम्– धर्मशास्त्रम्

भागः -१ , पत्रिका -१

विषयः - निर्णयसिन्धुः

दिनाङ्कः - 28-03-2016] [**गरिष्ठाङ्काः - ८०**

समयः- 02.30.P.M.to 5.30 P.M.] [Max. Marks : 80

I. एकवाक्येनोत्तरं लिखत **01x10= 10**

१. पुंसवनकालः कः ?

२. किं जातकर्म नाभिनालकर्तनात् प्रागूर्ध्वं वा ?

३. ब्राह्मणस्य उपनयने अन्त्यकालः कः ?

४. क्षत्त्रियस्य रथोपदिष्टः दण्डः कः ?

५. वैश्यस्य अजिनं किम् ?

६. विवाहाः कति विधाः ?

७. विश्वामित्रोक्तानि श्राद्धानि कति विधानि ?

८. मरणं सपिण्डानां कति दिनानि अशौचम् ?

९. दन्तजननात् प्राक् काले मृते कः अशौचकालः ?

१०. गर्भस्रावे अशौचकालः कः ?

II. वाक्यद्वयेनोत्तरं लिखत **02x05 = 10**

१. प्रथमरजोदर्शने वारफलं लिखत ।

२. मूलानक्षत्रजनने नक्षत्रपादवशेन फलं लिखत ।

३. दोलारोहकालाः के ?

४. अन्नप्राशनकालाः के ?

५. उपनयने काम्यकालाः के ? फलं च किम् ?

–अनुवर्तते

III. २५०पदैः पञ्चानामेव प्रबन्धमारचयत **06x05 = 30**

१. चौलम्

२. मूर्तिप्रतिष्ठा

३. कलिवर्ज्यानि

४. श्राद्धदेशाः

५. श्राद्धकालाः

६. श्राद्धे पितरः

७. श्राद्धे हविः

८. पिण्डदानम्

९. आमश्राद्धम्

१०. जीवत्पितृकश्राद्धम्

IV. ७५०पदैः प्रबन्धं लिखत द्वयोरेव **02x15= 30**

१. श्राद्धाधिकारिणः

२. श्राद्धे विप्राः

३. क्षयाहश्राद्धम्

४. श्राद्धाङ्गतर्पणम्

—०—

Total No. of Questions : 4] [Total No. of Printed Pages : 2

Code No. : MSSD-17

स्नातकोत्तरपरीक्षाः–२०१६

एम्.ए.२ – विद्वदुत्तमा -द्वितीयवर्षः

शास्त्रम्– धर्मशास्त्रम्

भागः -१ , पत्रिका -२

विषयः - मनुस्मृतिः

दिनाङ्कः - 29-03-2016] [**गरिष्ठाङ्काः - ८०**

समयः- 02.30.P.M.to 5.30 P.M.] [Max. Marks : 80

I. एकवाक्येनोत्तरं लिखत **01x10= 10**

१. सर्वलोकरक्षणार्थं ब्रह्मा कमसृजत् ?

२. सर्वेषु सुप्तेष्वपि कः जागर्ति ?

३. कस्य भयात् जगत् भोगाय कल्पते ?

४. चतुरुपायेषु कौ प्रशस्तौ ?

५. कौमारे स्त्रियं कः रक्षति ?

६. यमलजनने कथं ज्येष्ठतानिर्णयः ?

७. पुत्राः कति विधाः ?

८. किं नाम द्यूतम् ?

९. किं नाम इन्द्रव्रतं राज्ञः ?

१०. राज्ञः मारुतव्रतं किम् ?

II. वाक्यद्वयेनोत्तरं लिखत **02x05 = 10**

१. धर्म्याः सप्तवित्तागमाः के ?

२. दश जीवनहेतवः के ?

३. नवैतान् स्नातकान् विद्यात् इत्युक्तम्, के ते ?

४. कः सोमं पातुमर्हति ?

५. धर्मप्रतिरूपकः कः ?

–अनुवर्तते

III. २५०पदैः लघुटिप्पणीर्लिखत पञ्चानामेव । **06x05 = 30**

१. राजप्रशंसा

२. दण्डप्रशंसा

३. करग्रहणधर्मः

४. साक्षिधर्माः

५. ऋणादानम्

६. निक्षेपः

७. सीमाविवादः

८. दण्डपारुष्यम्

९. स्त्रीसङ्ग्रहणम्

१०. स्तेननिग्रहणधर्माः

IV. दीर्घप्रबन्धमारचयत द्वयोरेव **02x15= 30**

१. स्त्रीधर्माः

२. दायविभागः

३. चातुर्वर्ण्यधर्माः

४. प्रायश्चित्तम्

—०—

Total No. of Questions : 4] [Total No. of Printed Pages : 2

Code No. : MSSD-18

स्नातकोत्तरपरीक्षाः–२०१६

एम्.ए.२ – विद्वदुत्तमा -द्वितीयवर्षः

शास्त्रम्– धर्मशास्त्रम्

भागः -१ , पत्रिका -३

विषयः - कालमाधवीयम्

दिनाङ्कः - 30-03-2016] [**गरिष्ठाङ्काः** - ८०

समयः- 02.30.P.M.to 5.30 P.M.] [Max. Marks : 80

I. लघूत्तराणि लिखत **01x10= 10**

१. एकादश्यामुपवासे केषामधिकारः ?

२. किं नाम साकल्यवचनम् ?

३. एकादशी दशमीविद्धा-इत्यस्य अर्थः कः ?

४. श्राद्धदिने उपवासदिने च दन्तधावने कर्तुः प्रायश्चित्तं किम् ?

५. धर्मशास्त्रसम्मतं धर्मलक्षणं किम् ?

६. द्वादशी पूर्वविद्धा परविद्धा वा ग्राह्या ?

७. शिवरात्रिः कदा अनुष्ठेया ?

८. शिवरात्रौ पूज्यनीयः देवः कः ?

९. पञ्चदशी कति विधा ? लिखत ?

१०. इष्टिः कदा अनुष्ठीयते ?

II. लघूत्तराणि लिखत **02x05 =10**

१. अष्टमीनिर्णयः द्विधा- तल्लिखत ।

२. जन्माष्टमीजयन्त्योः को भेदः ?

३. श्रीरामनवमी कदा भवति ?

४. एकादश्यां विहितं प्रसिद्धं व्रतं किम् ? तच्च कति विधम् ?

५. कालमाधवीये प्राधान्येन विमृष्टः विषयः कः ?

–अनुवर्तते

III. षण्णामुत्तरं लिखत 06x05 = 30

१. पञ्चरात्रादिदीक्षारहितानाम् एकादशीनिर्णयं सङ्क्षेपेण लिखत ।

२. एकादशीव्रतस्य अधिकारिणं विमृश्य लिखत ।

३. द्वादशीनिर्णयं सङ्क्षेपेण लिखत ।

४. त्रयोदशीतिथिनिर्णयं सङ्क्षेपेण विमृश्य लिखत ।

५. चतुर्दशीनिर्णयं विवृणुत ।

६. काम्योपवासक्रमं विवृणुत ।

७. पञ्चदशीनिर्णयं सङ्क्षेपेण प्रदर्शयत ।

८. सङ्क्रान्तिनिर्णयं सङ्गृह्य लिखत ।

९. ग्रहणविषये लघुटिप्पणीं लिखत ।

१०. नक्षत्रयोगकरणप्रकरणं सङ्गृह्य लिखत ।

IV. द्वयोः प्रबन्धात्मकमुत्तरं लिखत 02x15= 30

१. जन्माष्टमीनिर्णयं सङ्क्षेपेण अनुवदत ।

२. एकादशीव्रतविषये लघुप्रबन्धमेकं विरचयत ।

३. शिवरात्रिव्रतनिर्णयं विमृश्य लिखत ।

४. इष्टिकालनिर्णयं सङ्क्षेपेण अनुवदत ।

—०—

Total No. of Questions : 4] [Total No. of Printed Pages : 2

Code No. : MSSD-19

स्नातकोत्तरपरीक्षाः–२०१६

एम्.ए.२ – विद्वदुत्तमा -द्वितीयवर्षः

शास्त्रम्– धर्मशास्त्रम्

भागः -१ , पत्रिका -४

विषयः - दत्तकमीमांसा

दिनाङ्कः - 31-03-2016] [**गरिष्ठाङ्कः** - ८०

समयः- 02.30.P.M.to 5.30 P.M.] [Max. Marks : 80

I. लघूत्तराणि लिखत **01x10= 10**

१. अपुत्रशब्दार्थः कः ?

२. विधवायाः स्वर्गप्राप्तिः कथम् ?

३. समानोदकशब्दस्य अर्थः कः ?

४. गूढजपुत्रः कः ?

५. पुत्राः कति विधाः ? तेषु कति बन्धुदायादाः ?

६. पुत्रदानं केन कर्तव्यम् ? केन न कर्तव्यम् ?

७. दासपुत्रो नाम कः ?

८. सापिण्ड्यं कदा निवर्तते ?

९. दत्तकः कति विधः ? लिखत ।

१०. कः द्व्यामुष्यायणः ?

II. लघूत्तराणि लिखत **02x05 =10**

१. ऋणत्रयं किम् ? तत्परिहारः कथम् ?

२. सपिण्डशब्दार्थः कः ?

३. पौनर्भवः कः ? तस्य संस्कारः कथम् ?

४. दत्तकपरिग्रहानन्तरं औरसे जाते दत्तकस्य तदा कीदृशः अंशः दायभागः ?

५. लेपभागिनः पिण्डभागिनश्च के ?

–अनुवर्तते

III. षण्णामुत्तराणि लिखत 06x05 = 30

१. स्त्रीणां दत्तकत्वेन स्वीकर्तुं शक्यते वा ? ग्रन्थोक्तदिशा विवृणुत ।

२. विधवानां दत्तकस्वीकारे अधिकारः कथमिति विवृणुत ।

३. 'ब्राह्मणादित्रये नास्ति भागिनेयः सुतः क्वचित्'-सम्यक् व्याख्यात ।

४. 'सर्वेषां चैव वर्णानां जातिष्वेव न चान्यतः' - विवृणुत ।

५. 'नैकपुत्रेण कर्तव्यं पुत्रदानं कदाचन'- सप्रसङ्गं व्याख्यात ।

६. दत्तकस्वीकारे प्रधानगौणभेदेन कालः कः ? विमृश्य लिखत ।

७. 'दौहित्रो भागिनेयश्च शूद्राणां विहितः सुतः'- सप्रसङ्गं व्याख्यात ।

८. 'पितुः पुत्रेण कर्तव्या पिण्डदानोदकक्रियाः'- सप्रसङ्गं विवृणुत ।

९. दत्तकविभागं तत्स्वरूपादिकश्च सङ्क्षेपेण विमृश्य लिखत ।

१०. दत्तकाशौचनिर्णयं सङ्क्षेपेण विवृणुत ।

IV. द्वयोः प्रबन्धात्मकमुत्तरं लिखत 02x15= 30

१. 'अपुत्रेणैव कर्तव्यः पुत्रप्रतिनिधिः सदा'- यथाग्रन्थं सप्रसङ्गं व्याख्यात ।

२. 'ब्राह्मणानां सपिण्डेषु कर्तव्यः पुत्रसङ्ग्रहः' - प्रघट्टकमिमं यथाग्रन्थं विवृणुत ।

३. द्वादशविधपुत्रविषये विविच्य लघुप्रबन्धमेकमारचयत ।

४. दत्तकपरिग्रहविधिं सङ्क्षेपेण यथाग्रन्थं विवृणुत ।

—०—

Total No. of Questions : 4] [Total No. of Printed Pages : 2

Code No. : MSSDG-20

स्नातकोत्तरपरीक्षाः–२०१६

एम्.ए.२ – विद्वदुत्तमा -द्वितीयवर्षः

शास्त्रम्– धर्मशास्त्रम्

भागः -२ , पत्रिका -५

विषयः - याज्ञवल्क्यस्मृतिः (आचाराध्यायः)

दिनाङ्कः - 01-04-2016] [**गरिष्ठाङ्कः** - ८०

समयः- 02.30.P.M.to 5.30 P.M.] [Max. Marks : 80

I. एकवाक्येनोत्तरं लिखत **01x10= 10**

१. चतुर्दश धर्मस्थानानि कानि ?

२. धर्मस्य कारकहेतवः के ?

३. धर्मस्य ज्ञापकहेतवः के ?

४. याज्ञवल्क्योक्तः परमो धर्मः कः ?

५. गर्भाधानं कदा भवेत् ?

६. पुंसवनस्य कालः कः ?

७. स्त्रीणां कः संस्कारः समन्त्रकः कार्यः ?

८. अन्नप्राशनकालः कः ?

९. नामकरणकालः कः ?

१०. कस्मिन् मासे निष्क्रमः ?

II. वाक्यद्वयेनोत्तरं लिखत **02x05 =10**

१. ब्राह्मणादीनामुपनयनकालः कः ? गुरुधर्मश्च कः ?

२. शौचाचाराः के ?

३. सावित्रीजपप्रकारः कः ?

४. अध्याज्याः के ?

५. वेदग्रहणाध्ययनफलं किम् ?

–अनुवर्तते

III. २५०पदैः लघुप्रबन्धमारचयत षण्णामेव । **06x05 = 30**

१. उपनयनम् ।

२. आचमनम्, प्राणायामश्च ।

३. भैक्षम् ।

४. विवाहस्वरूपम् ।

५. वर्णजातिविवेकः ।

६. गोदानम् ।

७ दानधर्माः दानफलं च ।

८. श्राद्धकालाः विप्राश्च ।

९. पार्वणश्राद्धप्रयोगः

१०. सपिण्डीकरणम् ।

IV. ७५०पदैः दीर्घप्रबन्धमारचयत द्वयोरेव । **02x15= 30**

१. गणपतिकल्पप्रकरणोक्तधर्मान् विवृणुत ।

२. ग्रहशान्तिप्रकरणोक्तधर्मान् सङ्गृह्णीत ।

३. राजधर्मान् सङ्गृह्य लिखत ।

४. गृहस्थधर्मान् विवृणुत

—०—

Total No. of Questions : 3] [Total No. of Printed Pages : 2

Code No. : MSSD-G-20

स्नातकोत्तरपरीक्षाः–२०१६

एम्.ए.२ – विद्वदुत्तमा -द्वितीयवर्षः

शास्त्रम्– धर्मशास्त्रम्

भागः -२ , पत्रिका -५

विषयः - अर्थशास्त्रम् (प्रथमाधिकरणं तृतीयं च)

दिनाङ्कः - 01-04-2016] [**गरिष्ठाङ्काः** - ८०

समयः- 02.30.P.M.to 5.30 P.M.] [Max. Marks : 80

I. रिक्तस्थानानि पूरयत **01x10= 10**

१. ....एव विद्या इति कौटल्यः ।

२. विद्या.......................मानवाः ।

३. विद्या बार्हस्पत्यमते.................।

४. त्रय्या हि रक्षितो लोकः................।

५. तस्मात् स्वधर्मं भूतानां.............।

६. तीक्ष्णदण्डो हि भूतानाम्.................।

७. विनयमूलो दण्डश्च प्राणभृतां..............।

८. कृत्स्नं हि शास्त्रमिदम्..................।

९. ....एव प्रधानमिति कौटल्यः ।

१०. सहाध्यायिनोऽमात्यान् कुर्वीत इति.........।

II. २५०पदैरुत्तरं लिखत षट्प्रश्नानामेव **06x05 = 30**

१. 'आश्रयः सर्वधर्माणां शश्वदान्वीक्षिकी मता' इति साधयत ।

२. त्रयीस्थापनां यथोपदेशं कुरुत ।

३. वार्तादण्डतीत्योः विषये प्रबन्धं लिखत ।

४. इन्द्रियजयस्य महत्त्वं विमृशत ।

५. मन्त्रिपुरोहितोत्पत्तिप्रकरणं व्याख्यात ।

–अनुवर्तते

६. अमात्योत्पत्तिप्रकरणं विवृणुत ।

७. विवाहसंयुक्तकप्रकरणं लिखत ।

८. औपनिधिकं प्रकरणमुपस्थापयत ।

९. वाक्पारुष्यप्रकरणं निरूपयत ।

१०. साहसप्रकरणं यथाग्रन्थं सम्पादयत ।

III. दीर्घप्रबन्धात्मकं चतुःप्रश्नानामुत्तरं लिखत **04x10 = 40**

१. अमात्यानां शौचाशौचज्ञानोपायं कथयत ।

२. गूढपुरुषविषये प्रबन्धमारचयत ।

३. स्वविषये कृत्याकृत्यपक्षरक्षणोपायं लिखत ।

४. मन्त्राधिकारप्रकरणमुपस्थापयत ।

५. राजपुत्ररक्षणनीतिं प्रकाशयत ।

६. ऋणादानप्रकरणं निरूपयत ।

७. दायविभागप्रकरणं विलिखत ।

८. अस्वामिविक्रयप्रकरणं स्वस्वामिसम्बन्धप्रकरणं च लिखत ।

—०—